

Egyes szám ára 2 fillér.

Házhoz hordva vagy postán küldve.

ELŐFIZETESI ÁR:

1 hóra 1.20 (60 kr.)

Nyomatott

a Bajai Friss Ujság szerkesztésén nyomdájában.

BAJAI

FRISS UJSÁG

Megjelenik minden nap.

Kiadó: Rothschild Zsigmond

Feladó szerkesztő:

FODOR KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal

Baján Gránios-utcz.

A király és a cár találkozása. Katolikus nagygyűlés.

Teremtünk háziipart.

(4) Közeleg a zordon hideg tél minden borzalmával. Ezt persze csupán a szegény, munkás emberekre értjük, mert a gazdag embereknek minesen gondja a tüzelőre, meleg ruhákra és az élelemre. Szerecsényes anyagi helyzetnél fogva könnyű módon megszerezhetik. Hanem a szegény ember, akinek összes vagyonuk két keze és ereje, az ha nincsen munkája, ugy a tél rá nézve a legiriztosabb.

Es nálunk Baján száz és száz munkából erőteljes ember kénytelen egész télen át ölberakott kézzel kibenni. Szeretne, akarna dolgozni, de hát nincsen nálunk télen munka. Igaz, hogy nyáron sem vagyunk annak nagyon bőven, de télen, akkor egyáltalán szűnik.

A kömvíz, az ács, a mazólószobafestő, a vízi molnár, a téglaeszmáé és a többi munkás munkáltatására van karhözatva, ni-helyt beall a hideg. Ez a munkatlanság nem volna valami nagy baj, ha a nyáron át megkorezhethetnek annyit, hogy abból beszerezhetnek a téli szükségleteiket. Csakhogy nem olyan a nyári kereset, hogy az megkímélhetné a szegény munkásnép a téli nélkülözésektől.

Ezen az iriztosan bajon a bajai társadalom volna hivatala segíteni, igaz, el kell emernünk, hogy városunkban aránytalanul nagyobb arányokat ölt a jöteknység, mint sok más városban. De mit használ itt jöteknység, nepponyha, alamizna kiosztás. Ezek csak enyhítik a nyomort, de teljesen megszüntetni nem képes ezer és ezer bökész kéz sem. Műszór azért, mert minden egyes nélkülözésre nem terjedhet ki az adakozók gyöelve, másodsor pedig azért, mert önzetes munkás nem fogad el alamiznát, hanem becsületet munkáért akar kenyeret. Lett legyzen az a kenyér meg oly fekete, de nem koldusmód jutott hozzá, hanem tisztas munka árán.

Szegedi lapokban olvassuk, hogy az ottani társadalom megteremtette a házi ipar szövetséget, oly célból, hogy ott azon munkás emberek juttassanak kenyérkeresethez, akiknek csak nyáron van keresete.

Miért ne lehetne itt Baján is létesíteni a házi ipari szövetséget? Tekintünk csak körül egy bajai héttársáron. Meg fogjuk látni, hogy mennyi olyan faúrút bocsátanak

idegenek áruba, amelyeket az ügyes kezű bajai munkás emberek is képesek volnának megcsinálni. — Fakanál, fatányér és sok mindenféle házi és konyha eszköz fából. Aztán az a timentelen sok játék aru fából. Ha kellő oktatásban részesülnének munkásaink mindent megcsinálhatnak és ok maguk Losathatnak ezeket a dolgokat áruba.

Ezzel aztán elérnek első sorban azt, hogy munkásaink legnagyobb része megvolna mentve a téli nélkülözésektől, tisztességes kereséssel jutván és társadalmunk meg volna kimélve egy nagy adófél jöteknység: adó nagy részétől. Igaz, az alamizna osztogatás nem szűnne meg, mert vannak mindig szegény beteg, munkaképtelen emberek.

Városunk intéző köréhez, különösen a nemesen erőző hölgyekhez fordulunk és kérjük, igyekvessék a háziipar szövetséget létesíteni. Ezzel a teltükkel kivárják száz és száz ember háaját.

A szegedi szappan veszedelme.

Szegedről írják a következő sorokat:

A míg a sájtó igen jó akará cikkeiben buzgólkodik terjeszteni a jelszót, hogy „partlyok a magyar ipart”, addig minden örökösödés el-letere szépen, feltartozhalan módon mindinkább nagyobb terti budit magának az osztrák ipar. Most újabbban a szegedi híres szappanos ipart fenyegeti ilyen veszedelem. Osztrák gyárosok szemérmelen reklámjaival, kápszi, felteltelen módon kivetettek rá a halójukat: ki van mondva az ítélet, hogy tönkre kell mennie.

Igen egyszerű ennek a módja.

A hatalmas pénzű gyárosok egy ideig hitellel s leszállított árakkal hatalmukba a kerítik a kereskedőket s ezeknek a révén oriaszi reklám mellett terjed a portekla — az itteni ipar versenyezni nem bír, hiszen az osztrák agyszólván vesztéssel adja a porteklat egy ideig — míg végre elnyomván a gyöngébb kis ipart. Maga lesz az ur s akkor maga diktál azt a mi tetszik. Ezen recept mellett folyik most szegeden a régi híres szappanos ipar tönkre tétele. S hogy milyen arányokat öltött ez a dolgot, mutatja, hogy a múlt hetenk teljes kocsiakomány érkezett Szegedre a kereskedők számára a

Schicht-féle csehországi gyárból. És mégis tehetetlenül állunk e veszélyrel szemben.

Még csak nem is volhetjük rossz néven az osztrák gyárosok szemérmelen toakodását, mert a magyarban van a hiba, hiszen a magyar ezt turti, a magyar erre alkalmaz ad. A kereskedők pedig — tiszteljet a kivételnek — minden hazafias szempont mellőzésevel oda dobják magukat eszközök az osztrák kizsákmányolásnak!

Nem abban van a hibájuk, hogy mernek osztrák cikkelt árulni, hanem abban, hogy elfogadják ingyen azokat az oriaszi reklámablakot, amelyek az utakon tucatszámra láthatók s amelyek a cég minden 50 forintos megrendelés után ingyen ad. Sok szaténos az egész egyetablaja, kirakata s az üzlethez tartozó házfala némes akkora, mint egy-egy tízen reklám tábla, amelyen méteres betűkkel diszleget az osztrák reklám. Ebből látszik, hogy az osztrák gyárosnak mi a célja, mert az első pár megrendelesre föltétlenül ruház. És a kereskedők vakon, minden hazafias jövezés nélkül eszközöl szerződnek a hazai ipar meglőztetéséhez, anélkül, hogy a jövőre gondolnának, anélkül, hogy megmondolnák, hogy azokat a teltüköt ők később buszan meglőgták ízetni.

A csehországi gyártmányu Schicht-féle szappannak nálunk Baján is teljesen indokoltannul elég nagy reklámot ceppank. Holtt a világ híré szegedi szappant jobbszereti annál minden bajai házi asszony. Aztán meg tudomásom szerint itt Baján is hivatalon jó szappant kérszitek. Bizony jól ténnek bajai kereskedőink, ha cseh gyártmány helyett ezt iparkodnának forgalomba hozni.

HIREK.

— Személyi hír. Latinovich Pál, a rgyicváli kerület országgyűlési képviselője tegnap és tegnapelőlt városunkban idézétt.

— Ovació Reich Aladar-nak. Dr. Reich Aladar, városunk országgyűlési képviselője tegnap este, néhány napi tihon idözés után visszautazott a fvarosba, hogy az országgyűlés képviselő híznak tanácskozásain részt vegyen. Ezen alkalomból több száz föremend választó polgar ment ki a pályaudvarra, hogy a népszéki képviselőnek szívélyes telenhozzadót mond-

jon. Polgárságunk ezáltal is kimutatta, hogy törhetetlenul ragaszkodik azon zászlóhoz, a melyet Reich Aladar rá. kezébe adott és nem hagyja magát attól sem intrálka, sem erőszak, sem pedig meglemeleges által elántoritani.

— Városaink népessége. Az országos statisztikai hivatal meg nem dolgozta fel teljesen a legutóbbi népszámlálás adatait, a városok és nagy községek lakosainak száma mar meg van állapítva. Ezen kimutatás szerint hatinkhárom százharminczeg olyan község van, hol a lakosok száma a 10 ezret fötülmúja. Nálunk Szabadkának van a leg több lakosa: 81,302, huszezerrel több lakossal bír Zombor, Ujvidék, Zenta, tizezerrel több lakossal bírnak a következő községek: O-Besse, O-Kauzisa, Apatis, Ada, Bics-Topolya, Baes-Sat-Tamas. Bajának pedig 19,000-nel több lakosa van.

— A jó ház. Ket falusi atyafi járja a város. Közben elerkezik egy élvős utcai üzlet elé, ahol valanai irás van az úvegben. Nosza hat elkerdik silahlázni, de ez beletelik egy felorába.

— Jo harból való fia tanoncul felvétetik.

Juári illes, mikor a végére érkezik, egyszerre csak elbuszt és nagyot sohajt.

— Ilyen a szögény ember szerecsenje!

— Man miét sógor?

— Hát csak azért, hogy bendhattanj volna ide inasnak a fiamat, de nem vállalki!

— Honnát tudja kend?

— Olvassa el, azt mondja, hogy jó harból való fiút vesznék föl, az enyremnek pedig meg mindig lukas a tejeje.

— Biró előtt. Valami kis verekedésért pörbe fogják az alvegi atyafi, aki víz is magával egy ügyvedet. A bíró megkerdi:

— Hát az ügyved ur lesz e védője?

— Az, hagyja rá a bányó, meg aztán a belatás.

Osztálysorsjegyet

ROTHSCHILD ZSIGMOND-nál vásároljunk BAJÁN hol már számos nagyobb nyemény lett sorolva. A nyemények azonnal lovonás nélkül fizetnek nék. A 9-ik sorsjátéka, melynek 1. húszra már november 21-én és 22-én lesz, sorsjegyek a következő árakért kaphatók: egész 12 kor, fél 6 kor, negyed 3 kor. 1 egy nyolcad sorsjegy 1 1/2 koronáért. Vidékre postaköltséget nem számolok.

400.000 korona nyerteslő

3 db szesz sorjegy
manyar városkereszt sorjegy
Bazilika sorjegy
olasz város kereszt sorjegy
40-os jelzék nyereseménye

EVENKINT 12 HUZAS
legnagyobb húzás már néhány nap múlva

100 EZER KORONA

A határozott határán sorjegy 50 db 200000 koronás...
BEIFELD JÓZSEF bankháza
Budapest, Károly-körút 1. sz.

Plissé

Gouvré

legcorrectebb kivitelben
leggyorsabban legolcsóbb árak mellett elkészít
WALD GYULA
BUDAPEST, Király-utca 21. sz.

Egyesek szerénylőket állítanak az időben legalkalmasabb és legelőcsöbben...

Merkel Gyula,
Miskolcz, Széchenyi-utca.

Alapított 1860.

Edelmann Mór

Miskolcz
brás- és ékszerész
vaz. és elad mindennemű arany-érmest, zsebrókat fali órákat és...

Kávéd

4 1/2 cs. Caba kávé 750
4 1/2 cs. Gyöngykávé, 750

EELAK ISTVÁN
BUDAPEST, VII., Rottenbiller-utca 4

A legujabb találmány.

A ruházat iparján...
Kumfort
ezen elvekre...
LÁSZLO A és Társa
Budapest, V. Fűző-utca 1.

Mintajegyzék és kártya 20 fill. elől...
Mégrendeléseket postautalvány...
Mégrendeléseknél csupán a szabályos elutalvány...

STERNBERG-Bankház

Budapest,
VI., Teréz-körút 6. sz.,

a m kir. szab. osztálysorsjegyének főelárusítója, ajánl első oszt. sorsjegyeket:

Egész sorj. 12 kor. | Negyed sorj. 3 kor.
Fill. " 6 " | Nyolcad " 1,50 "

Megrendeléseket postautalvány...
Húzás már e hónapban.

To Te English Catter

Első rangu
ferfi-fiu- és gyermekruha áruház

„Angol szabász“-hoz

Károly-körút
28. SZ.

Egyes pont városban...
A kőszelők özi...
Férfi
FIU
Tisztelek.

Ifj. Schwartz D.
Budapest

Számítalon készített írási és...
Rendelőintézet

Budapest, VI., Andrássy-ut 24. szám
az ópega mellett.

Dr. GARAY ANTAL

v. o. és kir. osztály főorvos
a nemzeti...
Levelekre válaszolok...
gyógyeszeréről gondoskodik.

„Aphrodite“

Akielőm a n. s. helyi...
Aphrodite por: 1 korona 20 fillér.
Aphrodite szappan 70 fillér.

„Santal Háló“

a legfinomabb...
Hesz Gothard,
Gyógyeszerésztárban a „Gonfi kereszttel“.

UJVIDÉKEN.

SZÉP BAJUSZ

Aki ennek bírókában...
OLIMPIA-LUSTRINT

Ezen...
1 üveg ára 1 kor. 60 fill.

WINKLER SIMON

Fodrászok...
Frimm, hülyék intézete

BUDAPEST,
VII. Erzsébet királyné-ut 15-17.

KÁVÉ

4 és fél kiló...
Eisele kávé raktára

Budapest,
Nefelejts-ut. 8. SZ.

Egyoldala 12 korona.
Kétoldala 24 korona.

Gyárimban teljes jótállás...
10 koronás megrendelésnél bormérvé.

KELETI J.

Budapest,
IV. Koronaherceg-utca 17. szám.

Weisz S. Sándor

MISKOLCZ.
Széchenyi-utca 30. sz. szám.

30 fele
Csermák-főle

gyomor és vértisztító tea,
Csermák Károly

NAGY-KIKINDÁN

KÁVÉ

4 és fél kiló...
Eisele kávé raktára

Budapest,
Nefelejts-ut. 8. SZ.

A kinek jó sérvkötő kell Kálnai Lipót utoda Keztyűk és miederek

forduljon bizalommal! Kálnai Lipót utoda Keztyűk és miederek mérték után készülnek és javítottak.